

TÍÐINDI

Enn ein roynd at sissa ES

Danski uttanríkisráðharrin roynir seg sum meklara í sildatrætuni millum ES og Føroyar. Villy Søvndal sigur seg hava góðar vónir um at fáa partarnar aftur til samráðingarborðið, áðrenn handilstiltøk og havnastongsul koma upp á tal

Jón Brian Hvidtfeldt

– Endamálið við fundinum var at fáa vissu fyri, at Føroyar eisini vilja aftur til samráðingarborðið. Og ta vissuna fekk eg frá landsstýrinum. Tað sigur Villy Søvndal, uttanríkisráðharri, eftir fund við Kaj Leo Holm Johannesen og Jacob Vestergaard.

Danski uttanríkisráðharrin hevur fingið eina bundna uppgávu í sildastríðnum millum ES og Føroyar. Villy Søvndal skal gera sítt til at fáa partarnar aftur til samráðingarborðið, og harvið sleppa undan tí kíla, sum møgullig ES-tiltøk seta mitt niður í ríkisfelagsskapin.

Mikudagin í síðstu viku

vóru Mette Gjerskov, matvørumálaráðharri, og Vily Søvndal, uttanríkisráðharri, á fundi við fiskivinnukommisserin hjá ES, Mariu Damanaki.

– Á fundinum gav Damanaki til kennar, at hon ynskir eina samráðingarloysn. Sammett við tær hvøssu útmeldingar í almenna rúminum, so fekk eg eina útrætta hond frá fiskivinnukommisserinum, sum tó vildi hava vissu fyri, at Føroyar eisini eru til reiðar til veruligar samráðingar, sigur Villy Søvndal.

Ta vissuna fekk hann á fundi við løgmann og landsstýrismannin í fiskivinnumálum, tá teir møttu í

Uttanríkisráðnum týsmorgunin.

– Okkara boðskapur er framvegis tann sami, nevniliga at vit til eina og hvørja tíð eru til reiðar at samráðast við hini strandalondini um býtið av norðhavssildini, segði Jacob Vestergaard eftir fundin.

Danska stjórnin og landsstýrið hava orðað eitt felags bræv til fiskivinnukommisserin, har tað sambært pørtunum greitt verður givið til kennar, at Føroyar ynskja samráðingavegin.

Hóttanin

ES hevur útvegað sær neyðuga amboðið at sláa hart

niður á Føroyar í sildatrætuni. Samveldið hóttir við at boykotta uppsjóvarfisk úr Føroyum, og eisini skal boykottið fevna um tær vørur, ið verða framleiddar úr sild og makrel. Tað hevur fingið fleiri at stúra fyri ES-boykotti móti alivinnuni, meðan onnur hava ført fram, at alifóðrið ikki verður framleitt úr sild ella makreli, og tí er tann hóttanin ikki reel. Eisini er upp á tal at stongja føroyskar havnir fyri skipum úr Føroyum.

17. mai varð hóttanin um boykot og havnastongsul formliga send landsstýrinum, sum fekk ein mánað at svara. Í svarinum førði landsstýrið fram, at sambært altjóða

spælireglum eigur ES at royna samráðingarleiðina meira, áðrenn farið verður eftir sanktiónsamboðnum. Eisini vísti landsstýrið á Havrættarsáttmálan hjá ST, ið tryggjar pørtunum í trætumáli rættin til at royna seming.

Men brævið úr Tinganesi tykist ikki at hava rinið við hjá Mariu Damanaki, sum sambært uppsjóvarvinnuni

í ES hevur boðað frá, at tiltøkini verða sett í gildi áðrenn juli mánaður er farin afturum.

Danski uttanríkisráðharrin sigur seg tó hava fingið onnur boð frá fiskivinnukommisserinum. Nevniliga at ES er sinnað at fara aftur til samráðingarborðið.

Villy Søvndal sigur seg vænta, at svar kemur úr Brüssel innan fáar dagar.

Uppsjóvarvinnan í ES:

Boykottið kemur

Meðan politikarar brúka diplomatiskar vendingar er uppsjóvarvinnan í ES meira bersøgin. – Tað er vónleyst at tosa við Føroyar, og tí eru handilstiltøk einasta amboðið. Tiltøkini koma í juli, sigur uppsjóvarvinnan eftir fund við Mariu Damanaki

Jón Brian Hvidtfeldt

– Vit hittu Mariu Damanaki í síðstu viku, og har gav hon greitt til kennar, at tiltøkini móti Føroyum verða sett í gildi í juli.

Tað sigur Esben Sverdrup-Jensen, stjóri í Danmarks Pelagiske Producentorganisation. Esben Sverdrup-Jensen var, saman við feløgnum hjá uppsjóvarvinnuni í Skotlandi, Írlandi og Hollandi, á fundi við fiskivinnukommisserin hjá ES í síðstu viku. Har vóru boðini greið, sambært Sverdrup-Jensen:

– Sanktiónirnar eru áveg. Løgfrøðiliga tilgongdin er ígongd, og málið verður samtykt hálvan juli, soleiðis at tiltøkini kunnu setast

í verk, áðrenn komið er inn í august, sigur Esben Sverdrup-Jensen og heldur fram:

– Vit sluppu ikki at síggja útkastið til sanktiónir. Men fiskivinnukommisserurin gav greitt til kennar, at tiltøkini koma at raka sild og makrel, ið verður fiskaður saman við sildini. Og harumframt segði Maria Damanaki seg umhugsast at seta tiltøk í verk móti alifiski, sum etur fóður, framleitt úr sild og makreli.

Harumframt bleiv, sambært Esben Sverdrup-Jensen, tosað um havnastongsul, uttan at farið var í smálutir við tí.

Skurkurin

Uppsjóvarvinnan í Dan-

mark, Skotlandi, Írlandi og Hollandi er av tí greiðu fatan, at fyrst og fremst Føroyar eru stóri skurkurin í uppsjóvarfiskiskapinum.

– Vit hava leingi heitt á strandarlondini um at vísa ábyrgd og koma aftur til samráðingarborðið við einum skilagóðum uppleggi til loysn. Higartil hava vit sæð 15 samráðingarumfør um makrelin, uttan at nøkur loysn hevur verið í eygsjón. Føroyar hava ikki viljað flutt seg, og tí vóna vit at sanktiónir frá ES kunnu noyða málið aftur á beint, sigur Esben Sverdrup-Jensen.

Tað rínur ikki við stjóran í Danmarks Pelagiske Producentorganisation, at samráðingarumførini um

Ian Gatt, Sean O'Donoghue, Esben Sverdrup-Jensen og Gerard van Balsfoort, umboðandi uppsjóvarvinnuna í ávíkavist Skotlandi, Írlandi, Danmark og Hollandi á fundi við Mariu Damanaki og embætisfólk hennara í ES í síðstu viku

norðhavssildina bara vóru tvey í tali, áðrenn slit kom í.

– Tað ber ikki til at býta sundur makrel og sild, ið eru partur av sama fiskiskapi. So tá tú tosar makrel, tosar tú eisini sild. Og tá tú tosar sild, tosar tú eisini makrel. Og vit hava upplivað, at Føroyar fleirfalda sínar kvotur, sigur Esben Sverdrup-Jensen.

Tí er retorikkurin frá uppsjóvarvinnuni í ES harður. Lobbyvirksemið er stórt, og vinnan fegnast um tey tiltøk, ið ES hevur fráboðað.

Føroyska dupultspælið

Av teimum níggju nevndarlimunum í Danmarks Pelagiske Producentorganisation eru trýggir

føroyingar, sum allir eru búsitandi í Danmark. Gullak Madsen, reiðari á Ruth, Fríði Magnussen, reiðari á Asbjørn, og Virgar Tindskarð, reiðari á Beinur, sita allir í nevndini.

Hóast føroyska sambandið tí er tætt, so stendur Danmarks Pelagiske Producentorganisation saman um at stuðla ES-boykotti móti Føroyum.

– Jú, tað er púra greitt, at nevndin er púra samd í hesi støðu. Teir etnisku føroyingar, sum eru í felagnum, eru danskir fiskimenn og hava somu støðu sum hinir nevndarlimirnir. Eingin ivi um tað, sigur Esben Sverdrup-Jensen, stjóri í felagnum.